

Motion till Umeå kommunfullmäktige

Inför språktest vid anställning av personal inom hemtjänst och äldreomsorg

Inspektionen för vård och omsorg (Ivo) har i flera år varnat om att bristande kunskaper i svenska hos personal inom äldreomsorg är ett problem. I 2019 års Patientsäkerhetsberättelse stod det klart att ”den största utmaningen i verksamheten är bristen på kompetens och erfarenhet av omvårdnadsarbete, språksvårigheter och brister i dokumentation hos omsorgspersonal.”

Detta är allvarligt och ett stort hot mot patientsäkerheten, både vid delegering av medicin och vid dokumentation. Bristande språkkunskaper har också inneburit en påfallande ökad arbetsbörda för de sjuksköterskor som finns i äldreomsorgen. Av denna anledning lyftes språkproblem upp som ett särskilt fokusområde för 2020 med tillägget att: ”för att minska patientsäkerhetsriskerna så vidtas åtgärder för att öka kompetensen hos omsorgspersonal snarast under 2020.”

Det är en absolut självklarhet att arbetsgivaren säkerställer att personalen både förstår och gör sig förstådd hos dem som de är satta att hjälpa. Så är inte fallet idag inom Umeå kommun. Det finns flera exempel från Umeå där bristande kunskaper i svenska hos personalen har inneburit stora bekymmer för såväl boende som anhöriga.

Fler åtgärder måste vidtas för att öka kompetensen hos personalen och där är språket en betydande del. Kommunen har ett ansvar att försäkra sig om att den blivande anställde har nödvändiga språkkunskaper redan vid rekrytering av personal. Rekryteringsbehoven i äldreomsorgen är stora, men att sänka kraven på att kunna det svenska språket är definitivt ingen lösning, då det utgör en viktig del av omvårdnaden och patientsäkerheten.

Kommunen bör därför införa språktest vid anställning av personal inom hemtjänst och äldreomsorg. Det handlar i grunden om respekt för de som behöver hjälp, förutsättningar för en värdig äldreomsorg och det handlar om patientsäkerhet.

Botkyrka kommun har exempelvis infört språktester i äldreomsorgen från 1 oktober 2020. Alla som söker tjänster ska genomgå ett test. Dessutom har de infört en utbildning för dem som redan är anställda, men som anses ha otillräckliga kunskaper i svenska språket.

Med anledning av ovanstående föreslår jag kommunfullmäktige att besluta

att uppdra till äldrenämnden att införa språktest vid anställning av personal inom hemtjänst och äldreomsorg, för att säkerställa nödvändiga kunskaper i det svenska språket.

Umeå 2020-12-09

Igor Jonsson
Kommunfullmäktigeledamot (M)